

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái Hữu Biên Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị phần biên khảo tổng quát về **Lịch Sử Biên Hoà (1558-1975)** từ phần **1** đến **33** của đồng hương **Nguyễn Văn Đáng**, được khởi đăng trên diễn đàn. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời quý vị.

Trân trọng.

LỊCH SỬ BIÊN-HOÀ
(1558-1975)
PHẦN 26

Phản ứng trong nước và thế giới sau 01 tháng 11 năm 1963.

Sau vụ đảo chánh của đám sĩ quan vô ý thức và ham danh lợi vào ngày 01 tháng 11 năm 1963, đưa đến cái chết của tổng thống Ngô Đình Diệm và cố vấn Ngô Đình Nhu, đã gây ra nhiều phản ứng từ các vị lãnh tụ trong nước và trên thế giới. Trong số đó có ý kiến vui mừng, có lo lắng số phận cho chính mình, có thương tiếc:

- Hồ Chí Minh vui vẻ tuyên bố: “Ngô Đình Diệm chết đi, miền Nam sẽ vào tay chúng ta”. Vì ông Ngô Đình Diệm, chính trị gia lão thành, một nhà ái quốc dấn thân bảo vệ và lèo lái quốc gia miền Nam theo chiều hướng tự do, dân chủ và nhân quyền đã khiến Hồ Chí Minh đã 3 lần ra lệnh cho đặc công ám sát đều không thành.

Lần thứ nhất, vào tháng 10 năm 1956, tại Tây-Ninh, nhân ngày ký kết hiệp ước thoả thuận về Tôn Giáo với Đạo Cao-Đài, tại Thánh-Thất Tây-Ninh. Mưu đồ bị phá trước khi có hành động.

Lần thứ hai, vào ngày 25 tháng 12 năm 1956, nhân ngày Lễ Giáng Sinh, Việt Cộng có âm mưu ám sát tổng thống Ngô Đình Diệm ngay trong nhà thờ Đức Bà, Sài-Gòn (Vương-Cung Thánh-Đường) khi ông tới đây cầu nguyện theo như thường lệ mỗi năm. Nhưng các bộ trưởng và quan khách ngoại quốc chờ đến 04 giờ chiều mới được tin là tổng thống đang còn kinh lý, viếng dân di cư tại Đức-Huê (Long-An).

Lần thứ ba, ngày 25 tháng 7 năm 1957, tại Ban-Mê-Thuộc (Đắc-Lắc) cao nguyên, nhân dịp tổng thống đến đây khai mạc Hội-Chợ Kinh-Tế. Lúc đang khai mạc, lễ chào quốc kỳ, nhạc trôi lên, một loạt đạn từ cây súng Mat 49 nổ hướng vào ngay tổng thống đang

nghiêm chỉnh chào cờ, không may cho ông Bộ Trưởng Canh-Nông Đỗ Quang Công vô tình hứng đạn thay cho tổng thống. Hung thủ đào thoát bằng xe mô-tô trên đường bị cảnh sát quốc gia và quân cảnh bắt được, biệt danh Hà Minh Trí, tên khai sinh là Phan Văn Điền. Toà xử tử hình, tổng thống xin giảm xuống tù chung thân đày ra Phú-Quốc. Ngày 01 tháng 11 năm 1963, "bất chiến tự nhiên thành", ông Hồ Chí Minh lấy làm vui.

- Lê Duẩn: “Đề hòng cải thiện thể chế chánh trị ngày càng tồi tệ, Mỹ đã dứt bỏ Diệm, Nhu, nhưng Mỹ đã tính nhầm. Sau khi truất phế Ngô Đình Diệm thể chế chánh trị của bọn bù nhìn chẳng những không tốt mà là con xấu hơn nữa”.

- Linh Mục Cao Văn Luận: “Sự thanh toán ông Diệm và chế độ ông Diệm phải chăng là một sai lầm tai hại cho đất nước Việt-Nam, những hỗn loạn chánh trị, những thất bại chánh trị sau ngày 01 tháng 11 năm 1963 đã trả lời cho câu hỏi đó!”

- Trung Tá Nguyễn Cao Kỳ (thành viên cách mạng 01 tháng 11 năm 1963): “Tôi đã rất "sốc" và buồn bực, nhưng ngay hôm sau tôi biết rằng Diệm và Nhu đã bị bắn mà chết... Nhưng giết các ông ấy không cần thiết, vì nếu tôi biết rằng vụ sát nhân đã được chuẩn bị trong âm mưu nghị sự...thật là quá trễ để quây đầu, nhưng với chuyện sát nhân này tôi đã mất đi sự tôn trọng nhỏ mà tôi đã từng nói với các tướng. Nó cho thấy sự đáng sợ thế nào trong cách mà duy trì quyền lực!”

- Tướng Giới Thạch, tổng thống Cộng-Hòa Trung- Hoa Dân-Quốc (Đài-Loan) thương tiếc nói rằng: “Người Mỹ có trách nhiệm nặng nề về vụ ám sát xấu xa này. Trung-Hoa Dân-Quốc

mất đi một người đồng chí tâm đầu ý hiệp. Tôi khâm phục ông Diệm, ông xứng đáng là một lãnh tụ lớn ở Á-Châu”.

Tổng thống Ayub Khan, nước Pakistan đã nói: “Cuộc thăm sát tổng thống Ngô Đình Diệm đã khiến cho các lãnh tụ Á-Châu chúng tôi rút ra được một bài học khá chua chát là: "Đồng Minh với Mỹ thật nguy hiểm! Có lợi hơn là nên đứng ở thế trung lập và có lẽ hữu ích hơn nữa khi là kẻ thù của Hoa-Kỳ”.

- Đại sứ Hoa-Kỳ tại Việt-Nam Ông Cabot Lodge vui vẻ tuyên bố mấy câu bằng tiếng Pháp: “C' est formidable! C'est formidable!” (Thật là tuyệt vời! Thật là tuyệt diệu!)

- Tướng Maxwell Taylor, Chủ Tịch Hội Đồng Tham Mưu Liên Quân Hoa-Kỳ: “Tổng thống Johnson F. Kennedy luôn luôn kiên trì chủ trương trục xuất Diệm và Nhu ra khỏi Việt-Nam là đủ rồi, và còn dạn dò là đảo chính chớ có đổ máu, nhưng sự thật xảy ra hoàn toàn trái ngược với ý nguyện của tổng thống Kennedy”.

- Phó tổng thống Lyndon B. Johnson: “Lúc đầu họ nói với tôi về ông Diệm, ông ta tham nhũng và ông ta phải bị giết, vì thế chúng ta đã giết chết ông ta (Diệm)...Bây giờ chúng ta không có thể ổn định chính trị từ lúc đó (01 tháng 11 năm 1963)”.

Sau khi tổng thống Ngô Đình Diệm bị thăm sát 01 tháng 11 năm 1963, thì cách vài tuần sau tổng thống John F. Kennedy và phu nhân công du tại thành phố Dallas, tiểu bang Texas, ông bị ám sát chết trong chiếc xe du lịch mui trần.

Ngày 22 tháng 11 năm 1963, phó tổng thống Lyndon B. Johnson tuyên thệ kế nhiệm trên chiếc phi cơ "Air Force One", trở nên vị Tổng Thống thứ 36, thuộc đảng Dân-Chủ của Hoa-Kỳ.

(Tiếp theo phần 27)